

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Cvrsvs Philosophicvs

Arriaga, Rodrigo de

Antverpiæ, 1632

Sect. III. De Situ & Habitu.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95614](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95614)

SECTIO III.

De Situ & Habitu.

Quæ post Qualitatem sequuntur Prædicamenta, exposita sunt à nobis in Logicâ & Phycâ; restant ergo solum duo, Situs & Habitus.

41 *Situs est dispositio partium in ordine ad locum.* Ex hac definitione Primò requiritur ad rationem situs, ut subiectum in quo est, habeat partes: quapropter situs est proprius rerum constantium partibus, siue res illæ materiales sint siue spirituales; est enim situs, quod aliis vocibus explicamus, stare, sedere, iacere, &c. quod rei omnino indiuisibili non potest conuenire, ut Deo, Angelo & animæ rationali: non enim habent situm propriè, licet sint in loco, non tamen propterea repugnat ut Angelus accipiat vbcationes correspondentes mihi sedenti, & propterea quasi sedere videatur. Noltra anima de facto tales habet, ad modum quo vna res omnino homogenea potest poni in formâ sedentis, propter defectum tamen membrorum, capitis, &c. non dicitur sedere. Aduertendum est, licet stare, sedere, genu flectere, sit proprium animalis, & ex illis applicetur etiam ad alias res inanimatas quæ figuram habent animalis, statuæ v. g. & picturæ, hominis, leonis, &c. aliis tamen rebus omnino inanimatis suos etiam conuenire situs, v. g. figuræ rectæ, obliquæ, iacentis in terrâ, erectæ.

42 Non distinguitur situs ab vbcationibus partium, quod constat ex Verbis definitionis, *est dispositio partium in ordine ad locum*: dispositio autem in ordine ad locum solæ sunt vbcationes. Idemque inde suadet, quia si intelligamus eas vbcationes corporis humani v. g. inter se hoc vel illo modo distantes, sine aliqua entitate aliâ superadditâ, quæ sit situs, corpus intelligitur stare vel sedere, ergo situs non differt ab eis vbcationibus.

Dices: Potest manere idem situs, mutatis vbcationibus, ut v. g. cum quis sedens fertur thedâ vel naui, retinet eundem situm, non tamen eandem vbcationes, ergo vbcatio à situ distinguitur. Hoc idem argumentum fieri solet ad probandum, figuram cathedræ v. g. distinctam esse ab eius vbcationibus (ut vidimus Disputat. vi. Physices à num. 7.) Sed sicut ibi respondimus, eo probari, physicè loquendo mutari figuram, non tamen moraliter, quia succedunt aliæ vbcationes omnino similes in ordine ad distantiam partium inter se; ita in præsentî respondemus argumento, non manere eundem situm, physicè loquendo, in prædictis casibus, sed solum moraliter, quo etiam modo moraliter manent eadem vbcationes quantum ad distantiam partium inter se & à loco reali vbi sunt.

Dices Secundo: Possunt in meâ sententiâ, docente rem esse vbcationem, manere vbcatio sine Petro v. g. tunc autem non est situs, ergo situs

distinguitur ab vbcationibus. Respondeo, in eo casu manere situm, licet non maneat, ut sic dicam, siticatus, sicut albedo sola est vera albedo, licet non sit album.

Aduerte, situm solum non sumi in ordine ad distantiam partium inter se, sed in ordine etiam ad locum realem: vnde licet partes hominis eodem modo distent inter se seu iaceat seu siterectus, quia tamen non eodem modo distant à loco, à centro scilicet & calo, ideò non dicitur habere eundem situm in vno casu ac in alio, & hoc explicatur verbis vltimæ definitionis, *est dispositio partium in ordine ad locum.*

Habitus est id, à quo aliquis vestitus dicitur, vel armatus. Non est modus aliquis aut qualitas distincta ab vbcationibus hominis & vestium, nam præcisè eis intellectis non quidem in ratione communis vbcationis, sed secundum has & illas in particulari, tali modo distantes inter se, intelligitur homo vestitus esse, ergo non est necessarius alius modus superadditus. Quando dico, *vbcationibus*, intelligo simul vestes ipsas: si enim diuinitus (ut in meâ sententiâ fieri potest) conseruarentur vbcationes solæ vestium, non essent propriè villo modo vestitus; sumenda ergo sunt simul cum ipsâ vestium entitate. Hic obseruo, eum, qui diceret, quoties homo mutat vestes, mutare etiam aliquid intrinsecum modum, non aliquid magis improbabile diciturum, quam qui diceret, productâ vnâ albedine in Indiâ v. g. sultare nouos modos intrinsecos in omnibus albis totius mundi; imò minus probabile est hoc vltimum, quam primum, quia minor mutatio fit in me per productionem alterius hominis in Indiâ, quam ex mutatione vestium. Quod aduerto propter nonnullos, qui opinantur, ex hoc Prædicamento acris impugnari eos, qui rigorolam Prædicamentorum distinctionem conantur adstruere, & propter alios ex aduersariis, qui è contrario, cum piaculum reputent Prædicamentum relationis distinctum negare, hic tamen in habitu & situ non potuerunt ponere vnum modum distinctum in quo consisteret hoc Prædicamentum.

Quòd si illi hæc Prædicamenta venerant, nonne videtur illis posse obici, Qui in vno delinquit, factus est omnium reus: & certe semel vel in vno negatâ decade Prædicamentorum, potuisset honestè etiam in relatione negari.

Aduerto tandem, hic aliqua circa arma docti, quæ minus philosophica videntur, ut supra obseruavi: ait enim P. Suarez Disputatione 53. Metaph. sect. 2. num. 14. arma defensiva sola, non verò offensiva, pertinere ad hoc Prædicamentum, quasi vtrumque propriè non sit habere arma, & vtrumque non sit quid reale separabile ab homine, ergo idem est de vtriusque dicendum, sicut & de statu vestitâ, & de quantis re habente aliquid aliud, scilicet illud habere esse denominationem desumptam ab vbcationibus rei habitæ, & subiecti habentis illam, nullâ aliâ superadditâ entitate. Et hæc pro Prædicamentis sufficiant.